

BESLUT

1986-11-04

11.1211-169-80
(11.111-1231-73)
Obj nr 10 02 51

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Kvalmsö i Förkärla socken, Ronneby kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Kvalmsö
Kommun	Ronneby
Socken	Förkärla
Fastighet	Kvalmsö 1:1 (större delen av)
Läge	2,5 km söder om Förkärla kyrka.
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 035 55 Vambåsa
Areal	Omkring 180 ha varav 68 ha landareal
Fastighetsägare	Axel Richard Hansson Wacht- meister och Carl Edvard Hansson Wachtmeister
Naturvårdsförval- tare	Skogsvårdsstyrelsen

Naturtyper (ungefärlig arealfördelning)

43 ha skog, varav 35 ha naturskog med gran, ek, björk och tall samt 8 ha ekblandskog; 8 ha hagmark, 14 ha ängsmark; 2,5 ha hållmark; 0,5 ha väg; 112 ha vatten.

Landskapstyp
Skärgård

Naturgeografisk region

Blekinges sprickdalsterräng

Skyddsmotiv

Botaniska. Allmänøkologiska. Zoologiska. Landskapsbild. Friluftsliv.

Syfte

Att bevara ett från naturvetenskaplig synpunkt värdefullt område med bl a en av landets sydligaste spontant uppkomna granskogar samt att bevara intilliggande äldre kulturlandsskap som även har stor betydelse för friluftslivet.

Befintliga anordningar

Eldplatser och informationstavlor.

Inventeringar

Förslag till dispositions- och skötselplan för Kvalmsö naturreservat. Länsstyrelsen i Blekinge län 1978 (Ekokonsult AB).

Beskrivning

Reservatet utgörs av huvudön Kvalmsö och holmen Dannemark jämte till fastigheten Kvalmsö 1:1 hörande vattenområde. Berggrunden består av finkornig granit, som särskilt i väster går i dagen på många platser. De lösa jordlagren utgörs huvudsakligen av morän. Bitvis är terrängen mycket blockrik. Kvalmsö präglas i den östra delen av en naturligt föryngrad granskog med inslag av äldre ek och tall. Buskskiktet utgörs främst av björk och ek. En förekommer också, men de flesta är torra. Skogen är bitvis mycket snårig och risig. Beståndet är en av Sveriges sydligaste spontana granskogar.

Väster om granskogen, skild från denna av ett hällmarksområde, har en ung lövskog med sydliga lövträd vuxit upp. De äldre träden utgörs av ask och ek, medan de yngre är asp, ask, björk, hassel, lönn och rönn. Längs stranden i norr förekommer även en del al. Markvegetationen är i detta lövskogsområde välutvecklad och artrik. Sydväst om granskogen ligger gamla odlingsmarker, omgivna av vackra stenmurar. Igenväxningsförloppet har här fått ske fritt och en ung lövskog med ask, ek och björk har utbildats. Intressant är inslaget av unga självföryngrade granplantor. En del av dessa odlingsmarker betas ännu och här saknas i stort sett träd och buskar.

Den västra delen av ön kännetecknas av hällmarker omväxlande med torrängar och lövskogspartier. Så gott som hela den västra delen betas av nötkreatur.

Torrängarna är huvudsakligen av en artfattig typ och fläckvis av ren hedkaraktär. Sly- och busk-uppslag är inte ovanliga. Centralt i den västra delen samt längs hela västra stranden utbreder sig en mer eller mindre sluten lövskogsvegetation. Det centrala partiet utgörs dels av en hagmark med alm, björk, ek och lind och med en förhållandevis yppig markvegetation, dels av lövbarrskog med björk som förhärskande art men med inslag av spridda tallar och granar. Buskskiktet är ganska välutvecklat och markvegetationen hedartad. Lövskogen längs stranden utgörs främst av ek, al och björk, men i norr finns även avenbok och lind. I söder vid Kvalmsö nabb är ekarna av kraftig dimension. Strandängsvegetation finns utbildad endast i den norra viken. Uppe i nordväst ligger ett fornminne bestående av stenblock på underliggare.

Dannemark är till största delen en kal klippö, men på den skyddade östra sidan växer en del al, slån och nypon.

Kvalmsö ingår i ett större kust- och skärgårdsområde som enligt underlagsmaterialet för den fysiska riksplaneringen är av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Särskilt den västra delen av Kvalmsö har stor betydelse för det båtburna friluftslivet.

Ärendets beredning

Statens naturvårdsverk och Ronneby kommun har tillstyrkt att naturreservat bildas inom området. Regeringen har genom beslut 1979-06-21 bemyndigat naturvårdsverket att av anslaget Ersättningar vid bildande av naturreservat m m disponera erforderligt belopp enligt särskild överenskommelse mellan länsstyrelsen och markägaren för betalning av intrångsersättning i samband med bildande av ett flertal naturreservat inom Johannishus fideikommiss jämte vissa angränsande fastigheter. Kvalmsö utgör ett av dessa naturreservat.

Omfattande restaureringsarbeten av kulturlandskapet i västra delen av området har utförts av skogsvårdsstyrelsen i samverkan med markägarna och i överensstämmelse med det utsprungliga förslaget till skötselplan. Ett aktualiserat förslag till skötselplan har därefter utarbetats samt godkänts av markägarna.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård.

Området är botaniskt och ekologiskt intressant genom förekomsten av en av landets sydligaste

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN
 Planeringsavdelningen

spontant uppkomna granskogar där obetydliga skogliga ingrepp skett under de senaste decennierna. Beståndet ger bl a möjlighet till studium av konkurrensen mellan granskog och lövskog vid granens sydgräns i Sverige. Kulturlandskapet i områdets södra och västra delar med hagar, betesängar och lövängsrester är omväxlande samt biologiskt och kulturhistoriskt värdefullt. Det har jämte omkringliggande vattenområden stor betydelse för friluftslivet.

För att områdets naturvärden skall bevaras är det i behov av särskilt skydd och väl planlagda vårdåtgärder. Det bör därför förklaras som naturreservat.

Beslut

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 § naturvårdslagen, det på bifogade karta avgivna området, omfattande fastigheten Kvalmsö 1:1 med undantag av en särskilt markerad tomtplats på omkring 6 000 m² kring befintligt bostadshus, som naturreservat. Reservatet skall benämnas Kvalmsö.

Syfte

Syftet med reservatet skall vara att bevara ett från naturvetenskaplig synpunkt värdefullt område med bl a en av landets sydligaste spontant uppkomna granskogar samt att bevara intilliggande äldre kulturlandskap som även har stor betydelse för friluftslivet.

Föreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen vilka anges nedan.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över reservatet .

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

att uppföra helt ny byggnad

att utföra anordning eller anläggning annat än för friluftslivets behov enligt skötselplan

att bedriva täktverksamhet i någon form

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN
 Planeringsavdelningen

att vidta åtgärder som ändrar yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, schakta, spränga, dränera, dämna eller utfylla.

att anordna upplag annat än tillfälliga sådana för jordbrukets eller skogsbrukets behov.

att avverka träd eller buskar

att plantera eller så träd, buskar eller andra växter

att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - reservatsskyltar undantagna.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet

att använda handelsgödsel eller jordförbättringsmedel

att använda kemiska bekämpningsmedel

att framdra luftledning

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

Skogsvårdslagstiftningens bestämmelser om skogsskydd skall inte gälla i de delar av reservatet där skogen skall lämnas orörd.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till mark eller vatten förpliktas tåla det intrång som följer av åtgärder för områdets skötsel enligt skötselplan såsom skötsel av skog, uppsättande av stängsel eller att anordningar för allmänheten utföres, t ex markering av stigar eller anläggande av bryggor, eldplatser, toaletter och sopställ.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom området

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla

att gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning, t ex genom nedslagning av förtöjningsringar

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN
Planeringsavdelningen

att gräva upp växter

att skada levande eller döda träd eller buskar

att otillbörligt störa vilda djur eller betande
husdjur, t ex genom närgången fotografering

att medföra ej kopplad hund

att framföra motordrivet fordon

att uppställa husvagn

att tälta längre tid än 2 dygn

att göra upp eld annat än på härför avsedda platser

att på ett störande sätt använda radioapparat,
grammofon, bandspelare e dyl

att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, in-
skrift eller därmed jämförlig anordning

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare
förbjudet

att insamla skalbaggar och fjärilar

Föreskrifterna för allmänheten gäller även mark-
ägare och innehavare av särskild rätt i den mån på-
gående markanvändning därigenom inte avsevärt för-
svåras. Markägaren och hans folk skall således i
hittillsvarande omfattning kunna utöva jakt och
fiske. Föreskrifterna innebär ingen begränsning av
den rätt till fiske som tillkommer svensk eller
utländsk medborgare enligt lagen om rätt till
fiske.

Länsstyrelsen erinrar om de särskilda föreskrifter
om fridlysning av växter som gäller enligt länssty-
relsens beslut 1986-05-23 (Blekinge läns
författningssamling 10 FS 1986:14).

**D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen
om vård och förvaltning**

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om na-
turvårdsförvaltningen m m som framgår av skötsel-
planen, se bilaga. Inom ramen för planen får läns-
styrelsen fortlöpande meddela anvisningar för för-
valtningen.

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN
Planeringsavdelningen

2. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen. Samråd skall vid förvaltningen ske med markägarna och med berörda myndigheter.

3. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

Upphävande av beslut

Länsstyrelsen upphäver förordnandena den 13 oktober 1967 och den 5 februari 1969 enligt 19 § naturvårdslagen i dess lydelse före 1975-01-01 i den mån de berör område ingående i reservatet.

Ikraftträdande

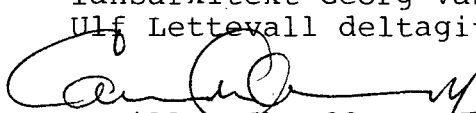
Detta beslut träder i kraft dagen efter den dag kungörelse om beslutet varit införd i länets författningssamling.

Besvär över detta beslut kan anföras genom skrivelse till regeringen. Skrivelsen skall tillställas jordbruksdepartementet och ha inkommit dit inom tre veckor från den dag klaganden fått del av beslutet.

Klaganden skall i besvärsskrivelsen tydligt ange länsstyrelsens beslut eller foga beslutet till skrivelsen. Vidare bör klaganden meddela sin fullständiga adress.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen Camilla Odhnoff beslutat och avdelningsdirektören Lars Bergenudd varit föredragande, har även länsrådet Svante Ingemarsson, förste länsassessorn Staffan Dahlberg tf länsantikvaren Leif Stenholm, överlantmätaren David Åberg, länsarkitekt Georg Vass och tf naturvårdsdirektören Ulf Lettevall deltagit.

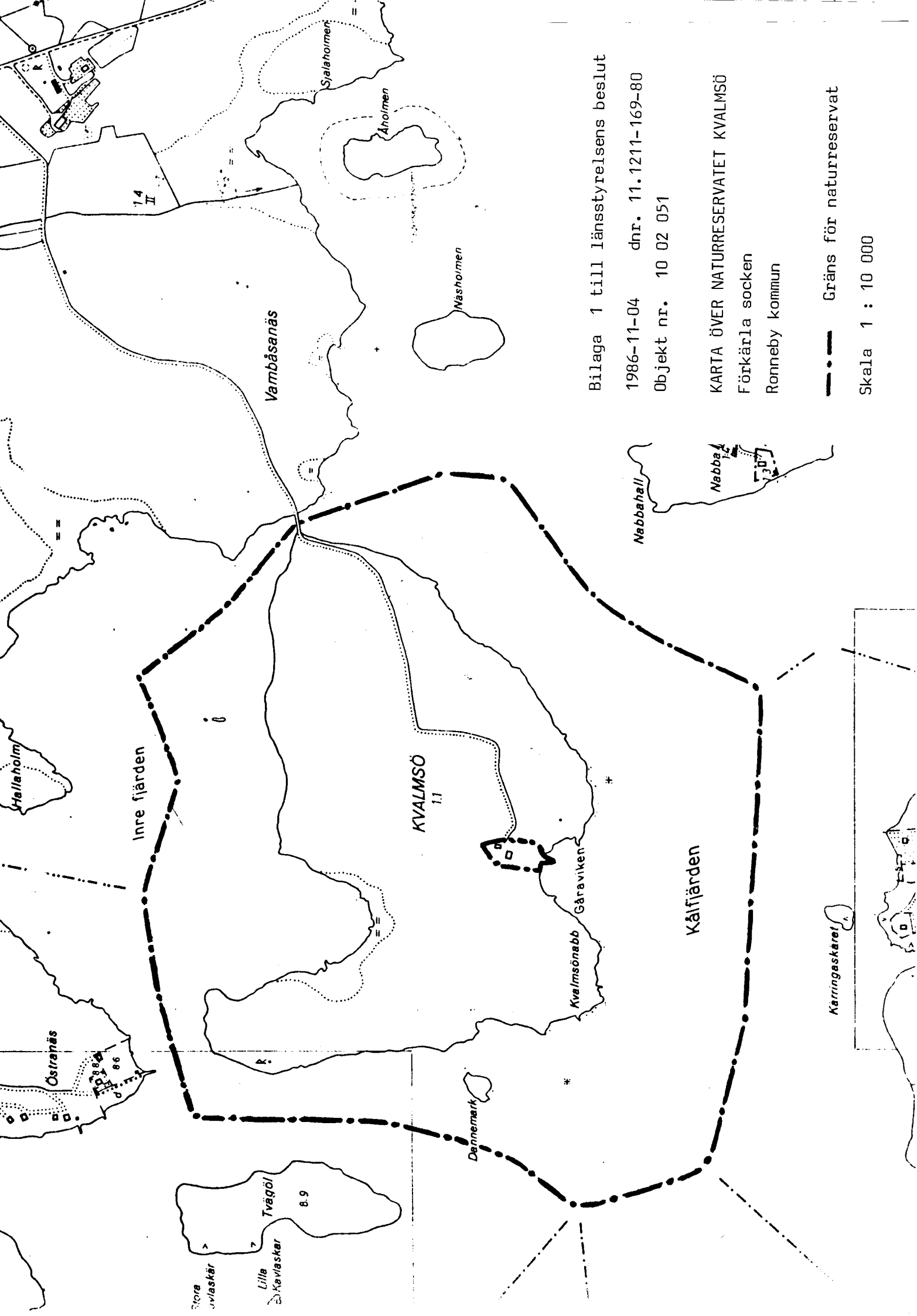

Camilla Odhnoff

Lars Bergenudd

Bilagor

- 1 karta med reservatsgränser
- 2 skötselplan jämte kartbilagor

Kungöres i länets författningssamling

Bilaga 1 till länsstyrelsens beslut

1986-11-04 dnr. 11.1211-169-80

Objekt nr. 10 02 051

KARTA ÖVER NATURRESERVATET KVALMSÖ
Förkärle socken
Ronneby kommun

--- Gräns för naturreservat

Skala 1 : 10 000